

ЗАГАЛЬНІ ВЛАСТИВОСТІ ХУДОЖНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ

Перш за все, варто підкреслити, що теорія тексту, що охоплює основи наукової психології, семіотики, бібліографії, лінгвістики, виникла як окрема область дослідження в другій половині двадцятого століття. Відомо, що існує багато різних посібників, у яких викладаються основи теорії літератури, наводяться приклади аналізу тексту, надаються визначення. Отже, центральний виклик літературознавства поставлений рамками філософської естетики та герменевтики, у яких текст розглядається як окремий об'єкт дослідження, а засоби, за допомогою яких він розуміється та інтерпретується, є вагомим центром дослідження. Так, один із дослідників визначає термін «текст», який є цією комунікативною одиницею вищого порядку, через яку відбувається мовний обмін [1, с. 32]. До того ж, як відомо у теорії перекладу, порядок тексту має вирішальне значення для зовнішніх і комунікативних змінних для мови. Ця впливає на те, що його створення, функціонування є прагматично орієнтованим, а сам текст вважають мовленнєвою роботою для мовного спілкування. Ми погоджуємося з таким поглядом.

Таким чином, І.Р. Гальперін пропонує власне пояснення цієї ідеї, згідно з його поглядами, текст варто розуміти як «завершений мовленнєвий твір», частини якого з'єднані між собою різними видами лексичного, граматичного, логічного, стилістичного зв'язку, який створюється в результаті творчого процесу відповідно до визначеної мети, прагматичних настанов, прийнятих норм у конкретній ситуації спілкування [4, с. 54].

Естетичний вплив художньої мови є результатом наявності емоційно-оцінного змісту. Коли в художньому творі присутній ліричний герой, то стиль залишаються незмінним. Позиція автора є важливою для успіху літературного твору, цей авторський образ інколи плутають із образом оповідача.

Композиція художнього тексту різна, точніше, структура, яка розрізняє чотири елементи:

1. ідейно-тематичне замовлення;
2. образна система;
3. композиційний зв'язок і динаміка структурних частин;
4. закон мовних співвідношень [2, с. 3].

Образ автора не є просто темою розмови; це сама суть того, про що йдеться у творі, своєрідний клей, що з'єднує різні мовні структури, що визначають персонажів та їх взаємодію один з одним, а сам оповідач чи оповідачі служать ідейно-стилістичними центрами твору.

Художня література характеризується своїм унікальним функціональним стилем, який характеризується кількома основними характеристиками. Ключовий принцип теорії І.Р. Гальперіна полягає в тому, що «художня література поєднує поетичні, прозаїчні, драматичні прийоми, щоб повністю виразити унікальність художньої мови. Характеристики різних підстилів є пов'язаними між собою естетично-пізнавальною функцією.

Як форма художнього вираження, збереження культури, художня література має власний словниковий запас, граматику та синтаксис.

Багатослівність та інші небуквальні аспекти розмовної мови прийнятні в художній літературі, також спостерігають використання широкого спектру граматичних, стилістичних, лексичних, ідіоматичних компонентів [1, с. 78]. Таким чином, термін «мова художньої літератури» відноситься до певного репертуару мовних засобів, що використовуються в літературних і художніх творах.

Зокрема, естетична функція художньої літератури, специфіка формування словесних творчих образів, структура мовного знака [3, с. 72] роблять художню літературу несхожою на будь-який інший вид письма. Крім того, мова художньої літератури також відрізняється від інших стилів письма через широке використання образної мови. Художнє бачення автора зміщується в бік вибіркового переосмислення національної образної реальності. Загалом тексти

мають тенденцію відповідати стандартам, створеним для цієї групи текстів, таким чином, протистояти порушенню валідності тексту [3, с. 25]. Таким чином, художні твори служать первинною сховищем культурних традицій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Валгін Н.С. Теорія тексту: навчальний посібник. Україна: Київ, 2004. 432 с.
2. Іванишин В. П. Пізнання художнього твору. Дрогобич: Видавнича фірма "Відродження", 2003. 21 с.
3. Карабан В. І. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську. [укр./англ.] : навч. посіб. для ВНЗ. Вінниця: Нова Книга, 2003. 605 с.
4. Лотман Ю. М. Структура художнього тексту. Київ, 1998. 288 с.

Прокопчук М.Ю.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук,

доцент Борисенко Н. Д.

РЕАЛІЇ ТА ФОНОВА ЛЕКСИКА В ЕКРАНІЗАЦІЯХ РОМАНІВ НІКОЛАСА СПАРКСА: ЛІНГВОКУЛЬТУРОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ

В епоху глобалізації дослідження міжкультурних відмінностей різних етносів займають особливе місце в соціокультурному просторі [3, с. 49]. В кожній мові існують слова та словосполучення для позначення специфічних предметів та явищ, що притаманні лише певній культурі [4, с. 407]. Пласт подібної лексики, що не має ні повних, ні часткових відповідників у словниках інших мов та використовується для позначення національно забарвлених явищ культури, утворює безеквівалентну лексику. До складу останньої входять реалії – специфічні лексичні одиниці, що номінують унікальні явищ, присутні у культурі одного народу та відсутні в інших [1, с.48]. Так, мовні реалії та фонова лексика в американському варіанті англійської мови експлікують особливості буття американського соціуму.